

Nr. înregistrare: 352/05.12.2024

Către: AM PRSM - Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia (ADR Sud Muntenia)

Referitor la: PRSM 2021-2027, **PRIORITATEA 1 - O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE, DIGITALIZARE ȘI ÎNTREPRINDERI DINAMICE, OBIECTIVUL SPECIFIC RSO 1.3**

Apel: PRSM/267/PRSM_P1/OP1/RSO1.3/PRSM_A44 - **Intensificarea creșterii sustenabile și a competitivității microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii din regiunea Sud-Muntenia**

Stimate domn/Stimată doamnă,

AMCOR - Asociația Consultanților în Management din România în calitate de asociație reprezentativă a firmelor de consultanță în management din România, membră în ICMCI, FEACO și UPLR, vă transmite în numele membrilor, o sesizare cu privire la modalitatea de evaluare a cererilor de finanțare depuse în cadrul apelului de proiecte PRSM/267/PRSM_P1/OP1/RSO1.3/PRSM_A44 - Intensificarea creșterii sustenabile și a competitivității microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii din regiunea Sud-Muntenia.

Ca urmare a sesizărilor efectuate de membrii AMCOR, se constată faptul că solicitanții de finanțare din cadrul apelului de proiecte PRSM/267/PRSM_P1/OP1/RSO1.3/PRSM_A44, au primit notificări de finalizare a procesului de evaluare prin care proiectele au fost depunctate excesiv la anumite criterii, justificările evaluatorului fiind foarte generale. Prezentăm în cele ce urmează astfel de criterii la care solicitanții consideră că punctajul de la evaluare a fost acordat subiectiv:

- ✚ **Criteriul 3: Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului, Subcriteriul 3.1.a Informații corelate cu cele din formularul cererii de finanțare și macheta financiară**

- ✚ **Subcriteriul 4.1 Proiectul implementează măsuri în ceea ce privește egalitatea de șanse, nediscriminarea, conform legislației naționale în vigoare în corelare cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap.**

- ✚ **și**

- ✚ **Subcriteriul 4.2 Proiectul prevede crearea de facilități/adaptarea infrastructurii pentru accesul persoanelor cu dizabilități și adaptarea echipamentelor în vederea operării de către persoanele cu dizabilități, inclusiv serviciile de tip ICT - Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor**

Pentru a susține cele menționate mai sus, vă supunem atenția asupra precizărilor și justificărilor primite din partea membrilor pentru fiecare dintre criteriile depunctate:

Criteriul 3: Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului, Subcriteriul 3.1.a Informații corelate cu cele din formularul cererii de finanțare și macheta financiară

În cadrul *Anexei 5.1. Instrucțiuni ETF* la subcriteriul 3.1.a se menționează modalitatea de verificare și de acordare a punctajului: “*Se verifică corelarea dintre bugetul din planul de afaceri, din cererea de finanțare și din macheta financiară - se acordă 1 punct pentru corelare*”.

Prin urmare, pentru obținerea punctajului la acest criteriu trebuia verificată corelarea dintre bugetul din cadrul planului de afaceri, din cererea de finanțare și din macheta financiară.

Majoritatea proiectelor au fost depunctate la acest criteriu având la bază alte justificări, nicidecum cele menționate în cadrul Anexei 5.1, respectiv “**corelarea dintre bugetul din planul de afaceri, din cererea de finanțare și din macheta financiară**”, printre cele mai întâlnite enunțăm:

- ✓ *Nerespectarea pragului de 5% a cheltuielilor indirecte din valoarea eligibilă a cheltuielilor directe*

La momentul depunerii proiectelor, bugetul a fost întocmit având în vedere prevederile din ghidul solicitantului, precum și din anexele acestuia. În cadrul documentelor publicate, mai precis în cadrul Anexei 8 Matricea de corelare se preciza: “**Cheltuieli aferente costurilor indirecte sunt eligibile, cumulativ, în limita a 5% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente costurilor directe și sunt cuprinse în subcapitolele 3.6, 3.7.1, 3.7.2, 5.2 și 5.4 prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.**”

Din această exprimare s-a dedus ca valoarea cheltuielilor indirecte este de maxim 5%, însă nicidecum de fix 5%.

Prin urmare proiectele au fost depuse, având în vedere cele menționate mai sus. În urma evaluării acestora s-au primit solicitări de clarificări prin care se menționează modificarea bugetului astfel încât cheltuielile indirecte să fie fix 5%.

Văzând că în majoritatea proiectelor valoarea cheltuielilor directe nu reprezenta procentul fix de 5% și știind că la momentul publicării ghidului exista acea prevedere din anexa 8 “*în limita a 5%*”, a fost publicat Coringendumul nr. 3 prin care s-a modificat mențiunea din anexa 8 astfel „*Cheltuieli aferente costurilor indirecte sunt eligibile, cumulativ, în procent de 5% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente costurilor directe și sunt cuprinse în subcapitolele 3.6, 3.7.1, 3.7.2, 5.2 și 5.4 prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.*”

Menționăm că acest corrigendum a fost publicat pe data de 12.09.2024, la mai bine de 2 luni de la închiderea apelului de proiecte, **fiind rezultatul unui demers efectuat de organizația noastră** la sesizările primite din partea membrilor AMCOR (adresa cu numărul de înregistrare 346 de pe data de 11.09.2024).

Or să fie evaluate proiectele știind că acel aspect nu a fost clar încă de la momentul scrierii proiectelor, nu este nici corect și nici justificat.

Mai mult de atât proiectele au fost depunctate la un criteriu care nu avea nici o legătură cu aspectele menționate mai sus.

- ✓ **Modificarea valorii eligibile a costurilor directe, astfel încât valoarea eligibilă revizuită a costurilor indirecte să reprezinte 5% din valoarea costurilor directe eligibile**

Această cerință este complet eronată, având în vedere atât prevederile din ghidului solicitantului cât și cele din corigendumul nr. 3, prin care se menționează că **valoarea costurilor indirecte este de 5% din valoarea costurilor directe, aplicată ca rată forfetară și NU INVERS.**

În nici un context din cadrul ghidului nu este precizat că valoarea cheltuielilor directe se va calcula și raporta în funcție de valoarea cheltuielilor indirecte, precizarea din cadrul ghidului fiind tocmai opusă respectiv valoarea cheltuielilor indirecte se obține prin aplicarea ratei forfetare de 5% la valoarea costurilor directe.

Mai mult de atât în cadrul proiectului valoarea costurilor directe a fost calculată și justificată prin prezentarea a 3 oferte de preț, iar pentru cheltuielile indirecte se face precizarea în cadrul corigendumului nr. 3 *“Costurile indirecte, așa cum au fost definite, nu se vor detalia, explica și fundamenta prin documente suport.”*

Ca urmare a celor menționate anterior, este de domeniul evidenței că valoarea costurilor indirecte trebuie obținută prin aplicarea ratei forfetare de 5% la valoarea costurilor directe și nicidecum invers.

- ✓ **Modificarea bugetului proiectului**

Pentru majoritatea proiectelor s-a solicitat reîncadrarea cheltuielilor cu certificarea în categoria celor „indirecte”, întrucât acestea nu sunt realizate exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției.

Încă de la momentul publicării ghidului nu au fost date detalii privind semnificația frazei *“exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției”* sau cel puțin câteva exemple concrete în acest sens, însă interpretarea evaluatorilor asupra cheltuielilor existente în cadrul proiectelor pentru certificarea de produs/proces a fost că **“nu sunt realizate exclusiv pentru punerea în funcțiune a investiției”**.

Cu toate că în cadrul răspunsurilor la solicitările de clarificări a fost justificată necesitatea acestor cheltuieli exclusive pentru punerea în funcțiune a investiției, precum: “Marcajul CE reprezintă o indicație a conformității echipamentelor cu standardele relevante. Această marcă obligatorie a aparatelor produse se face numai după demonstrarea conformității echipamentului. Pe cale de consecință, numai în măsura în care marcajul CE este aplicat investiția poate fi pusă în funcțiune pentru a produce echipamente conforme.”

Subcriteriul 4.1 Proiectul implementează măsuri în ceea ce privește egalitatea de șanse, nediscriminarea, conform legislației naționale în vigoare în corelare cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap.

Și

Subcriteriul 4.2 Proiectul prevede crearea de facilități/adaptarea infrastructurii pentru accesul persoanelor cu dizabilități și adaptarea echipamentelor în vederea operării de către persoanele cu dizabilități, inclusiv serviciile de tip ICT - Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor

Modalitatea de acordare a punctajului pentru aceste 2 subcriterii a fost subiectivă, neexistând o modalitate clară și obiectivă.

Mai mult de atât, nu există un caracter unitar al acordării punctajului, pentru aceleași măsuri propuse unii solicitanți au primit punctaj, iar alții nu.

Punctajul acordat a fost lăsat la latitudinea și interpretarea evaluatorului care chiar dacă au existat anumite măsuri, acestea nu au fost luate în considerare acordând 0 puncte.

Exemple:

- angajarea unei persoane din categoria persoanelor defavorizate este considerată cerință legală nefiind considerată o măsură ce exceda minimul legislativ
- adaptarea doar a unui echipament pentru a fi operat de către persoanele cu dizabilități nu a fost luată în calcul pentru acordarea punctajului la subcriteriul 4.2

Considerăm că acolo unde nu existau absolut deloc măsuri suplimentare punctajul acordat să fie 0, însă acolo unde au existat măsuri trebuiau acordate punctaje intermediare în funcție de numărul măsurilor suplimentare (1, 2 sau 3 puncte).

2) SUPRACONTRACTAREA FONDURILOR alocate de PRSM pentru apelul 1.3 B destinat intensificării creșterii durabile și a competitivității microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii

Având în vedere cifrele record înregistrate pentru regiunea Sud Muntenia, respectiv: **559 de proiecte depuse** în valoare totală de **peste 5.8 miliarde de lei**, remarcăm un interes major din partea mediului privat pentru această oportunitate de finanțare. Depășirea **de patru ori a valorii alocate** demonstrează faptul că acest apel de proiecte a fost așteptat cu mare interes de către mediul de afaceri, în contextul în care fondurile alocate în exercițiul financiar precedent 2014-2020, prin Programul Operațional Regional au fost insuficiente pentru mediul privat. Ne referim la apelurile 2 și 3 lansate în cadrul *Axei prioritare: 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, Prioritate de investiții 2.2.*, când cele mai multe proiecte aprobate nu au fost finanțate întrucât nu s-au încadrat în alocarea financiară a apelului de proiecte, acestea fiind incluse într-o listă de rezervă, care s-a dovedit a fi eternă.

În contextul celor expuse, solicităm Autorității de Management PR SM 2021-2027, realizarea urgentă a demersurilor necesare supracontractării fondurilor alocate acestui apel, conform prevederilor legale în vigoare. Remarcăm faptul că alte regiuni de dezvoltare au efectuat cu succes această acțiune și exemplificăm Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Regional 2021-2027 Sud-Vest Oltenia. Aceasta a solicitat Ministerului Finanțelor aprobarea supracontractării pentru apelul de proiecte *“Îmbunătățirea competitivității și a inovării în IMM-uri”*, cu scopul de a contracta și proiectele a căror valoare depășește alocarea inițială. Astfel, *”toate proiectele care îndeplinesc condițiile de eligibilitate și au atins pragul minim de 60 de puncte vor fi finanțate. Bugetul inițial al apelului a fost suplimentat cu peste 110 milioane euro (finanțare europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională și contribuția națională prin bugetul de stat)”*.

AMCOR - Asociația Consultanților în Management din România susține **supracontractarea** alocării financiare inițiale aferentă apelului 1.3 B destinat intensificării creșterii durabile și a competitivității microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii. AMCOR consideră că o **supracontractare** mai mare față de cea de 200% prevăzută în Ghidul Solicitantului (astfel încât toate proiectele care îndeplinesc condițiile de eligibilitate și au atins pragul minim de 60 de puncte să fie finanțate) ar fi soluția potrivită pentru evitarea repetării situației din exercițiul anterior când proiecte mature, care au obținut punctaje de peste 85 de puncte nu s-au încadrat în alocarea financiară a apelului.

Evidențiem faptul că investițiile realizate de IMM-uri în cadrul acestor proiecte vor contribui direct la îmbunătățirea mediului de afaceri regional, făcându-l mai inovator, mai competitiv și, indirect, va limita efectele negative ale piețelor instabile, crescând atractivitatea mediului de afaceri regional pentru potențiali investitori.

Avem convingerea că Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Regional 2021-2027 Sud-Muntenia, va face toate demersurile necesare în scopul încurajării și sprijinirii antreprenorilor din regiune în inițiativele acestora de accesare fonduri nerambursabile, în contextul în care mediul de afaceri este considerat principalul motor de dezvoltare a economiei.

Ținând cont de interesul deosebit în rândul antreprenorilor din regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia pentru acest apel de proiecte în cadrul căruia au fost depuse 559 proiecte, cu un buget nerambursabil total de patru ori mai mare față de alocarea financiară, considerăm foarte importante pe de o parte **transparența și corectitudinea procesului de evaluare**, iar pe de altă parte **supracontractarea** mai mare față de cea de 200% prevăzută în Ghidul Solicitantului, astfel încât toate proiectele care îndeplinesc condițiile de eligibilitate și au atins pragul minim de 60 de puncte să fie finanțate.

Propunem aplicarea supracontractării începând cu proiectele depuse în primele 2 luni care au obținut punctaj de minim 85 de puncte. În acest fel, se vor putea contracta toate proiectele aprobate până în acest moment, care ating pragul de excelență din luna a doua de 85 de puncte.

În consecință, beneficiarii proiectelor vor demara investițiile mai repede, iar gradul de absorbție al fondurilor nerambursabile pentru perioada 2021-2027 va crește accelerat în perioada imediat următoare, cu avantaje evidente la nivelul regiunii Sud Muntenia, dar și al întregii țări.

În acest fel se va evita repetarea situației din cadrul POR 2014-2020, apelul POR/846/2/2, când proiecte mature, care au obținut punctaje de peste 85 puncte nu s-au încadrat în alocarea financiară a apelului.

În concluzie, considerăm că se impune ca AM PRSM - Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia să facă demersurile necesare pentru supracontractarea apelului PRSM/267/PRSM_P1/OP1/RSO1.3/PRSM_A44, fie prin realocări din alte axe ale Programului, fie prin solicitări de supracontractare pe bugetul de stat.

Vă stăm cu plăcere la dispoziție pentru discuții pe tema aspectelor sesizate.

Cu stimă,

Petre Luigi Luican
Președinte AMCOR

Verificat de către Comisia Profesională de Fonduri Europene (CPFE AMCOR)

Lucian Naum

Coordonator CPFE AMCOR

